

TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI
VIỆN KINH TẾ VÀ QUẢN LÝ

**VĂN HÓA KINH DOANH
TINH THẦN KHỞI NGHIỆP**

CHƯƠNG 1

**GIỚI THIỆU VỀ HỌC PHẦN VÀ MỘT SỐ KHÁI
NIỆM CƠ BẢN**

MỤC TIÊU CỦA HỌC PHẦN

- Học phần cung cấp kiến thức cơ bản về văn hóa và văn hóa kinh doanh
- Vai trò ảnh hưởng của văn hóa kinh doanh như một nhân tố quan trọng đối với sự phát triển kinh doanh trong DN
- Hiểu triết lý kinh doanh, đạo đức kinh doanh và trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp
- Hiểu biết về phong cách lãnh đạo và quản lý; hiểu biết về các mô hình văn hóa doanh nghiệp trên thế giới và thực trạng ở Việt Nam
- Hiểu về kiến thức và tinh thần kinh doanh nói chung và khởi nghiệp công nghệ nói riêng.

MỞ ĐẦU

Xin bạn vui lòng trả lời một số câu hỏi sau:

1. Bạn kỳ vọng sẽ thu nhận được những kiến thức gì từ học phần này?
2. Bạn đã tự tìm hiểu những nội dung gì của học phần này?

MỘT SỐ GỢI Ý TỪ THỰC TIỄN

1. Ảnh hưởng của dịch viêm phổi Corona
 2. Môi trường làm việc trong các Công ty đa quốc gia.
 3. Tình trạng sử dụng tràn lan các chất cấm trong sản xuất nông nghiệp tại Việt Nam hiện nay
 4. Bài học Formosa với vấn đề phát triển kinh tế trong mối quan hệ với các vấn đề về xã hội, môi trường
 5. Giá trị thương hiệu của Apple với hình ảnh của Steve Jobs
 6. Chiến lược sản xuất xe của Vinfast
 7. Cơ hội khởi nghiệp trong điều kiện nền kinh tế “chia sẻ” và “số hoá”
 8. Hiện tượng triệu view của 1977 Vlog
-

NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA HỌC PHẦN

Chương 1: Một số vấn đề tổng quan về Văn hoá kinh doanh

Chương 2: Triết lý kinh doanh

Chương 3: Đạo đức kinh doanh và trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp

Chương 4: Văn hóa doanh nhân

Chương 5: Văn hóa doanh nghiệp

Chương 6: Tinh thần khởi nghiệp

QUY ĐỊNH VỀ HỌC TẬP VÀ TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lên lớp học và chuẩn bị bài trước khi lên lớp.

2. Tài liệu học tập

Văn hóa kinh doanh, PGS. Dương Thị Liễu, NXB Đại học Kinh tế Quốc dân

3. Tài liệu tham khảo:

- Văn hóa và triết lý kinh doanh, Đỗ Minh Cương, NXB Chính trị Quốc gia.

- Organizational Culture and Leadership, Schein E, Jossey- Bass

MỘT SỐ KHÁI NIỆM CƠ BẢN

- ❖ Văn hóa
- ❖ Văn hóa doanh nhân
- ❖ Văn hóa doanh nghiệp
- ❖ Văn hóa kinh doanh

KHÁI NIỆM VỀ VĂN HÓA

Nhà nhân học người Anh, Edward Tylor (1871) cho rằng:

- “Văn hóa là một tổng thể phức tạp bao gồm tri thức, tín ngưỡng, nghệ thuật, đạo đức, luật pháp, tập quán, và các khả năng và các thói quen khác mà con người tuân thủ với tư cách là một thành viên của xã hội”.
- Văn hóa làm cho mỗi con người trong xã hội có sự giống nhau và làm cho các xã hội khác biệt nhau.

KHÁI NIỆM VỀ VĂN HÓA

Theo Edward Burrowett Tylor:

Văn hóa bao gồm mọi năng lực và thói quen, tập quán của con người với tư cách là thành viên của xã hội.

KHÁI NIỆM VỀ VĂN HÓA

Theo F. Mayor (nguyên Tổng Giám đốc Unesco):

“Văn hóa là tổng thể sống động các hoạt động sáng tạo trong quá khứ và trong hiện tại. Qua các thế kỷ hoạt động sáng tạo ấy đã hình thành nên một hệ thống các giá trị, các truyền thống và các thị hiếu- những yếu tố xác định đặc tính riêng của mỗi dân tộc”.

KHÁI NIỆM VỀ VĂN HÓA

Theo triết học Mác – Lê nin:

Văn hóa là tổng hòa những giá trị vật chất và tinh thần cũng như các phương thức tạo ra chúng, kỹ năng sử dụng các giá trị đó vì sự tiến bộ của loài người và sự truyền thụ các giá trị đó từ thế hệ này sang thế hệ khác.

KHÁI NIỆM VỀ VĂN HÓA

Theo E. Herriot:

Văn hóa là cái còn lại sau khi mọi thứ đã mất đi

KHÁI NIỆM VỀ VĂN HÓA

Kết luận:

Như vậy, dù theo cách này hay cách khác thì chúng ta đều thừa nhận và khẳng định mối liên hệ mật thiết giữa văn hóa với con người. **Con người sáng tạo ra văn hóa, đồng thời con người cũng chính là sản phẩm của văn hóa.**

VĂN HÓA DOANH NHÂN

Văn hóa doanh nhân là hệ thống các **giá trị**, **các chuẩn mực**,
các quan niệm và **hành vi** của doanh nhân trong quá trình
lãnh đạo và quản lý doanh nghiệp.

- Lãnh đạo
- Quản lý

VĂN HÓA DOANH NGHIỆP

Nhà xã hội học người Mỹ E.N.Schein đưa ra định nghĩa:

- Văn hóa doanh nghiệp là tổng thể những thủ pháp và quy tắc giải quyết vấn đề thích ứng bên ngoài và thống nhất bên trong các nhân viên, những quy tắc đã tỏ ra hữu hiệu trong quá khứ và vẫn cấp thiết trong hiện tại.
- Những quy tắc và những thủ pháp này là yếu tố khởi nguồn trong việc các nhân viên lựa chọn phương thức hành động, phân tích và ra quyết định thích hợp.
- Các thành viên của tổ chức doanh nghiệp không đắn đo suy nghĩ về ý nghĩa của những quy tắc và thủ pháp ấy, mà coi chúng là đúng đắn ngay từ đầu.

VĂN HÓA DOANH NGHIỆP

N.Demetr - nhà xã hội học người Pháp cũng cho rằng,

- Văn hóa doanh nghiệp - đó là hệ thống những quan niệm, những biểu tượng, những giá trị, và những khuôn mẫu hành vi được tất cả các thành viên trong doanh nghiệp nhận thức và thực hiện theo.
- Văn hóa doanh nghiệp còn đảm bảo sự hài hòa giữa lợi ích tập thể với lợi ích cá nhân và giúp cho mỗi cá nhân thực hiện vai trò của mình theo đúng định hướng chung của doanh nghiệp.

VĂN HÓA DOANH NGHIỆP

G. de Saite (nhà nghiên cứu người Pháp) cho rằng:

- Văn hóa doanh nghiệp là hệ thống quan niệm, những biểu tượng, những giá trị và mẫu hành vi được tất cả các thành viên trong tổ chức đồng tình, phấn đấu thực hiện. Họ gắn bó với nhau bởi các quan niệm chung và những lợi ích đạt được từ việc thực hiện mục tiêu chung.
- Những hệ thống quan niệm, biểu tượng, giá trị và hành vi trong tổ chức, được tất cả các thành viên đồng tình nhằm đạt được mục tiêu chung mới tạo nên được văn hóa doanh nghiệp.

VĂN HÓA DOANH NGHIỆP

Theo tác giả Trung Dung và Xuân Hà:

- Văn hóa doanh nghiệp được hiểu là toàn bộ các giá trị văn hóa được dựng lên trong suốt quá trình tồn tại và phát triển của một doanh nghiệp, trở thành các giá trị, các quan niệm và tập quán truyền thống ăn sâu vào hoạt động của doanh nghiệp ấy.
- Các giá trị này chi phối tình cảm, nếp suy nghĩ và hành vi của mọi thành viên doanh nghiệp trong việc theo đuổi và thực hiện các mục đích chung.

Nguồn: Trung Dung, Xuân Hà, "Xây dựng văn hóa doanh nghiệp mạnh", Tạp chí Khoa học và Tổ chức, số 12 năm 2008.

VĂN HÓA DOANH NGHIỆP

Theo Đỗ Phi Hoài:

Văn hóa doanh nghiệp là hệ thống các ý nghĩa, giá trị, niềm tin chủ đạo, cách nhận thức và phương pháp tư duy được mọi thành viên trong doanh nghiệp cùng đồng thuận và có ảnh hưởng ở phạm vi rộng đến cách thức, hành động của từng thành viên trong hoạt động kinh doanh, tạo nên bản sắc kinh doanh của doanh nghiệp đó

Nguồn: Đỗ Phi Hoài (chủ biên), Giáo trình văn hóa doanh nghiệp, Học viện Tài chính, 2011, tr.14.

VĂN HÓA DOANH NGHIỆP

VHDN hay Văn hóa tổ chức được hiểu là một hệ thống hữu cơ **các giá trị, các chuẩn mực, các quan niệm và hành vi** do các thành viên trong doanh nghiệp đó sáng tạo và tích luỹ trong quá trình tương tác với môi trường bên ngoài và hội nhập bên trong tổ chức, nó đã có hiệu lực và được coi là đúng đắn, do đó, được chia sẻ và phổ biến rộng rãi giữa các thế hệ thành viên như một phương pháp chuẩn mực để nhận thức, tư duy và cảm nhận trong mối quan hệ với các vấn đề mà họ phải đối mặt.

HIỂU THẾ NÀO CHO ĐÚNG VỀ VHDN

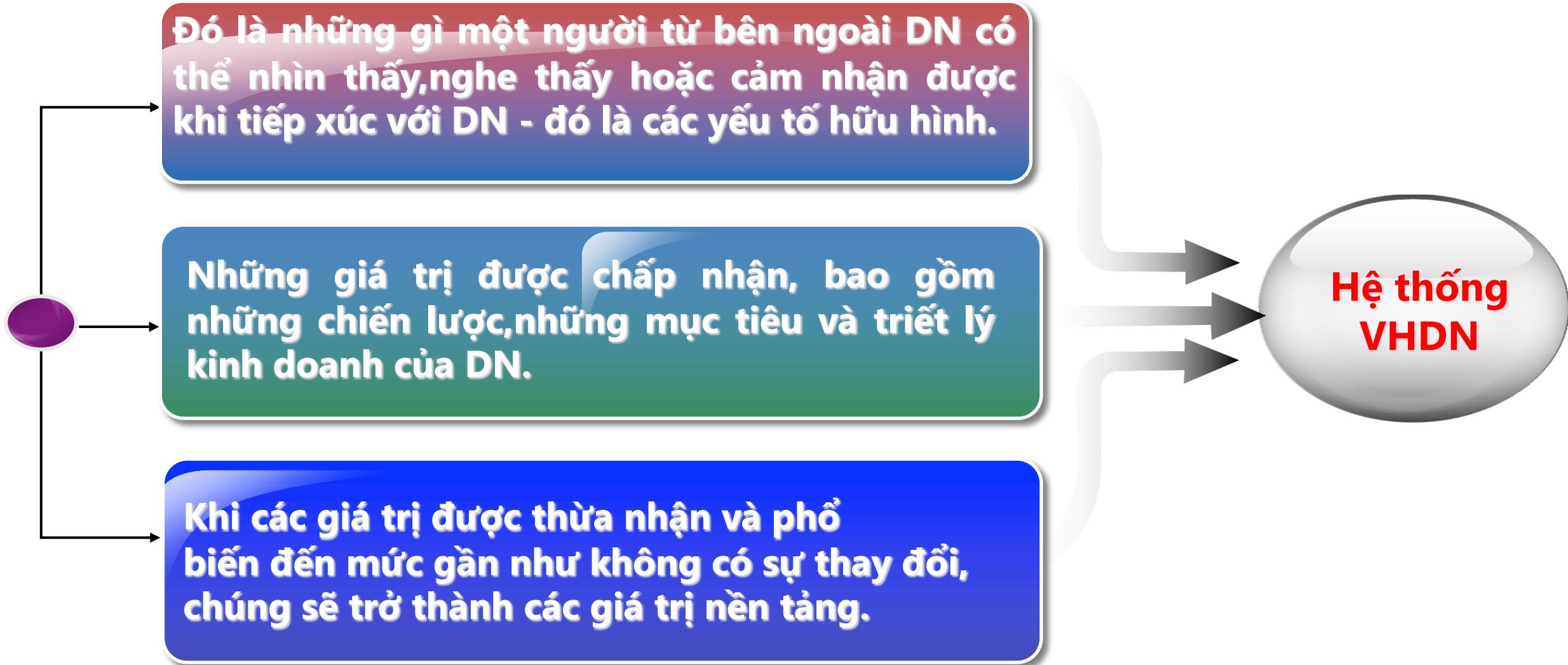
Các giá trị VHDN phải là một hệ thống có quan hệ chặt chẽ với nhau được chấp nhận và phổ biến rộng rãi giữa các thành viên trong doanh nghiệp.

Hệ thống các giá trị văn hoá phải là kết quả của quá trình lựa chọn hoặc sáng tạo của chính các thành viên bên trong doanh nghiệp

Các giá trị VHDN phải có một sức mạnh đủ để tác động đến nhận thức, tư duy và cảm nhận của các thành viên trong doanh nghiệp đối với các vấn đề và quan hệ của doanh nghiệp.

Văn hóa
doanh nghiệp

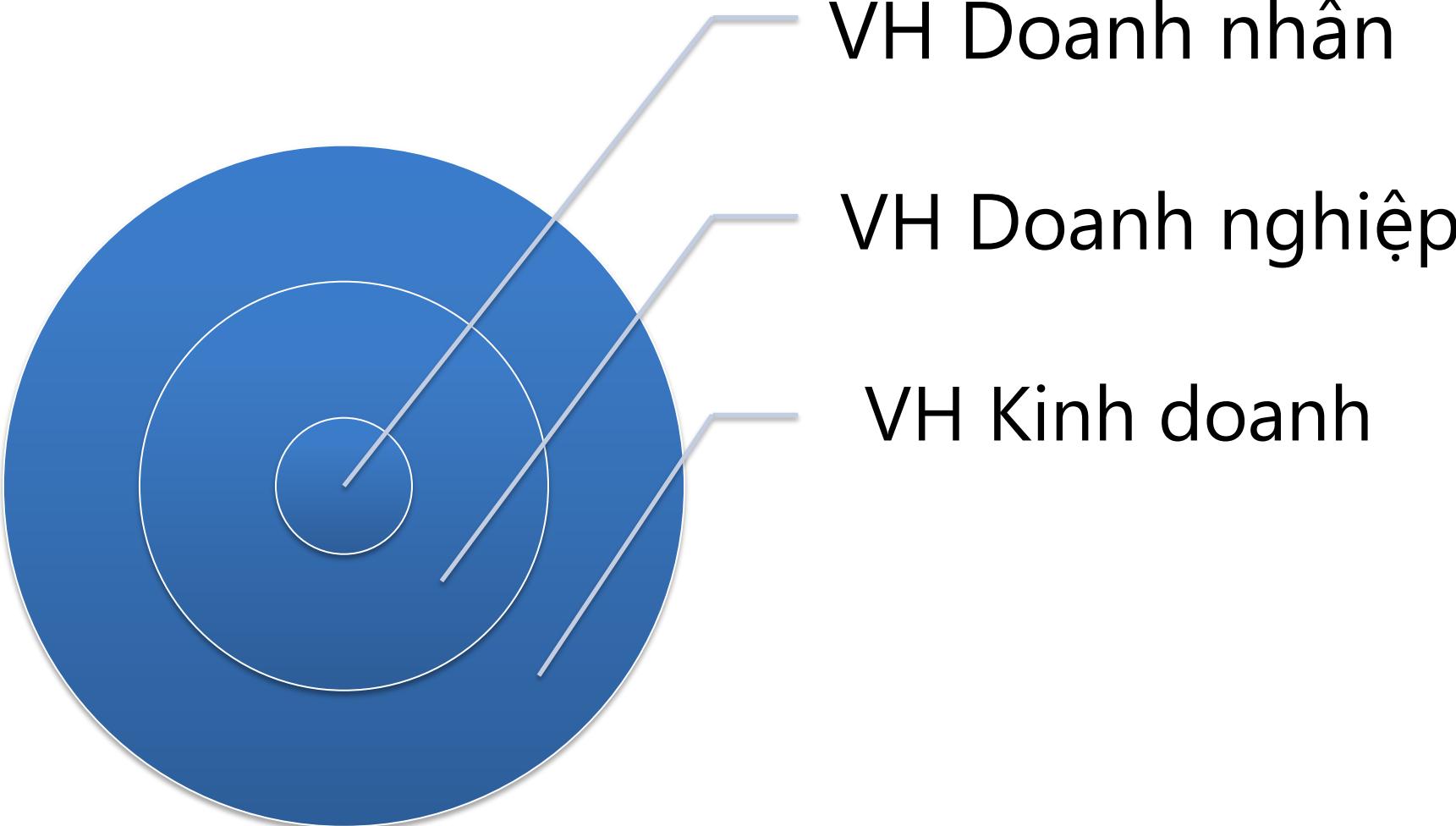
CẤU TRÚC CỦA HỆ THỐNG VHDN

VĂN HÓA KINH DOANH

- Văn hóa kinh doanh là một hệ thống **các giá trị, các chuẩn mực, các quan niệm và hành vi** do **chủ thể kinh doanh** tạo ra trong quá trình kinh doanh, được thể hiện trong cách ứng xử của họ với xã hội, tự nhiên ở một cộng đồng hay một khu vực.

MỐI QUAN HỆ GIỮA VH DOANH NHÂN, VH DOANH NGHIỆP VÀ VH KINH DOANH

KẾT LUẬN

- Văn hoá là cơ sở cho sự phát triển của DN
- Tài sản quan trọng nhất với doanh nghiệp là nguồn nhân lực. Yếu tố văn hóa là một trong những công cụ quan trọng để phát huy tiềm năng của nguồn lực này
- Mỗi DN cần xây dựng một văn hoá riêng